
 <small>SYSTEM CERTYFIKACJI INiG</small>	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

Zatwierdzam do stosowania

.....
Data

.....
Dyrektor INiG-PIB

 SYSTEM CERTYFIKACJI INiG	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

**Opis Systemu certyfikacji biomasy na cele energetyczne-
Zasady ogólne**

Opracowano w Instytucie Nafty i Gazu – Państwowym Instytucie Badawczym

System V-BiOSS INiG /1

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
2. Powołania normatywne.....	4
3. Definicje.....	6
4. Zakres Systemu V-BiOSS INiG.....	6
5. Kryteria Sytemu V-BiOSS INiG.....	6
6. Struktura Systemu V-BiOSS INiG.....	7
7. Uczestnicy systemu V-BiOSS INiG.....	10
8. Analiza ryzyka w zakresie poświadczania pochodzenia biomasy na cele produkcji energii elektrycznej, ciepła i chłodzenia	15
9. Jednostki certyfikujące.....	18
10. Transparentność i niezależność Sytemu V-BiOSS INiG	18
11. Zasady wykorzystania logo Systemu V-BiOSS INiG.....	19
12. Koszty uczestnictwa w Systemie V-BiOSS INiG.....	20
13. Wykaz załączników.....	20

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

1. Wprowadzenie

Przedmiotem systemu (zwanego dalej Systemem **V-BioSS INiG**) opracowanego w Instytucie Nafty i Gazu - Państwowym Instytucie Badawczym (zwanym Administratorem Systemu) jest sposób poświadczania pochodzenia biomasy, surowców do produkcji paliwa biomasowego, biopłynów, biogazu oraz biogazu rolniczego na cele produkcji energii elektrycznej, ciepła i chłodzenia. Oparty został o zalecenia podane w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (dyrektywa RED), a także wymagania Ustawy o Odnawialnych Źródłach Energii (Dz. U. 2015, p.478) i wytycznych Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Wymagania Systemu V-BioSS INiG uwzględniają uwarunkowania krajowe wyrażone w odpowiednich dokumentach.

Wdrożenie Systemu V-BioSS INiG ma zapewnić wytwórcom energii elektrycznej, ciepła i chłodzenia, spełnienie wymagań krajowych w zakresie poświadczania pochodzenia surowców odnawialnych wykorzystywanych na te cele, a także obowiązku wprowadzenia systemu należytej staranności, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającym obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna.

2. Powołania normatywne

System certyfikacji biomasy na cele energetyczne opracowany w Instytucie Nafty i Gazu – Państwowym Instytucie Badawczym w Krakowie, został szczegółowo opisany w dokumentach, o których mowa poniżej. Dokumenty te są ze sobą ściśle powiązane i należy je traktować łącznie.

System V-BioSS INiG /2/ Definicje

System V-BioSS INiG /3/ Wytyczne w zakresie sposobu prowadzenia systemu bilansu masy

System V-BioSS INiG/4/ Wymagania dla Jednostek Certyfikujących

System V-BioSS INiG /5/ Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu

Zapisy zamieszczone w przedstawionych powyżej dokumentach systemowych opierają się na następujących dokumentach:

- rozporządzenie Rady (WE) NR 2173/2005 z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia systemu zezwoleń na przywóz drewna do Wspólnoty Europejskiej FLEGT
- przepisy dotyczące systemu zasad należytej staranności określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającym obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

- rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) NR 607/2012 z dnia 6 lipca 2012 r. w sprawie szczegółowych przepisów dotyczących systemu zasad należytej staranności oraz częstotliwości i charakteru kontroli organizacji monitorujących, przewidzianych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 ustanawiającym obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna
- przepisy określone w artykule 7 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1272/2009 z dnia 11 grudnia 2009r ustanawiającego wspólne szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do zakupu i sprzedaży produktów rolnych w ramach interwencji publicznej (Dz. Urz. UEL 349 z 29.12. 2009, strona 1, z późn. zm.)
- Ustawa o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. 2006, nr 169, p. 1199 z późn. zmianami) określająca zasady wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania biokomponentów
- Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015, nr 0, p. 151) dokonująca częściowego wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE
- Ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz.U. 2013 nr 0 poz. 21 z późn. zm.) określająca zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 22.04.2011 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz. U. 2011 r. Nr 95, poz. 558)
- Ustawa o odnawialnych źródłach energii z dnia 20 lutego 2015r. (Dz.U. 2015, p. 478)
- Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie sposobu weryfikacji biomasy, biopłynów, drewna innego niż pełnowartościowego oraz substratów do produkcji biogazu rolniczego oraz sposobu dokumentowania ich pochodzenia na potrzeby systemu wsparcia z dnia 2.12.2015
- Informacja URE (nr 30/2011) w sprawie kwalifikacji biomasy na cele energetyczne z dnia 4.10.2011
- Informacja URE nr 13/2013 w sprawie kwalifikacji drewna oraz materiału drzewnego
- Informacja URE dla wytwórców i dostawców paliw – biomasy pochodzenia leśnego do przedsiębiorstw energetycznych z dnia 17.06.2013 oraz uzupełniająca z dnia 5.09.2013

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

- Pismo URE do Prezesów przedsiębiorstw energetycznych w sprawie biomasy z upraw energetycznych z dnia 5.10. 2012

Kraje trzecie.

Pozyskiwanie biomasy zarówno pochodzenia leśnego jak i rolniczego powinno być zgodne z ustawodawstwem danego państwa, jednak dla otrzymania certyfikatu nadrzędne są wymagania Systemu V-BiOSS INiG.

3. Definicje

Definicje w niniejszym dokumencie są zgodne z *System V-BiOSS INiG /2/Definicje*

4. Zakres Systemu V-BiOSS INiG

System V-BiOSS INiG został opracowany z uwzględnieniem ustawodawstwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Na cele produkcji energii elektrycznej, ciepła i chłodzenia mogą być stosowane surowce wyprodukowane w krajach członkowskich Unii Europejskiej, jak również pochodzące z importu z krajów spoza UE.

Zakres terytorialny działania Systemu obejmuje cały świat.

System V-BiOSS INiG przeznaczony jest jako narzędzie uwierzytelniania biomasy, a także surowców odnawialnych przeznaczonych do wytwarzania paliwa biomasowego, biopłynów, biogazu i biogazu rolniczego pod kątem pochodzenia. Poświadczanie pochodzenia wymienionych surowców stanowi podstawę ich wykorzystania do wytwarzania energii elektrycznej, ciepła i chłodzenia. System V-BiOSS INiG nie obejmuje spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju dla biopłynów. Zapewnienie spełnienia tych kryteriów jest przedmiotem odrębnego systemu certyfikacji (KZR INiG).

System V-BiOSS INiG obejmuje wszystkie podmioty, które są prawnymi właścicielami biomasy lub innych surowców przeznaczonych do wytwarzania paliwa biomasowego, biopłynów i biogazu rolniczego.

5. Kryteria Systemu V-BiOSS INiG

Zgodnie z Systemem V-BiOSS INiG, zostały zdefiniowane następujące kryteria, które muszą być spełnione:

1. Dla zapewnienia identyfikowalności partii biomasy i/lub pozostałych surowców odnawialnych do wytwarzania paliwa biomasowego, biopłynów, biogazu i biogazu rolniczego, podmiot gospodarczy operujący tymi surowcami zobowiązany jest

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

wdrożyć system bilansu masy. Szczegółowy opis tych wymagań został przedstawiony w dokumencie *System V-Bioss INiG/3 Wytyczne w zakresie sposobu prowadzenia systemu bilansu masy*.

2. Według wymagań Systemu V-Bioss INiG certyfikacja dotyczy:

- biomasy stałej z wyłączeniem drewna pełnowartościowego i/lub materiału drzewnego powstałego w wyniku celowego rozdrobnienia drewna pełnowartościowego, jak również z wyłączeniem zbóż pełnowartościowych, jak również z wyłączeniem biomasy zanieczyszczonej w celu zwiększenia jej wartości opałowej lub zawierającej substancje nie występujące naturalnie w danym rodzaju biomasy;
- biopłynów, które spełniają kryteria zrównoważonego rozwoju oraz są wytworzone z biomasy lub ziaren zbóż pełnowartościowych;
- biogazu rolniczego, do wytworzenia którego wykorzystano surowce rolnicze, produkty uboczne rolnictwa, płynne lub stałe odchody zwierzęce, produkty uboczne, odpady lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej lub biomasy roślinnej zebranej z terenów innych niż zaewidencjonowane jako rolne lub leśne, z wyłączeniem surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków lub składowisk odpadów.

Certyfikat wydany przez uprawnioną jednostkę certyfikującą jest dokumentem potwierdzającym spełnienie wymagań systemu V-Bioss INiG. Wydanie certyfikatu poprzedzone jest audytem, w trakcie którego oceniane są obiektywne dowody spełnienia kryteriów zdefiniowanych w Systemie V-Bioss INiG oraz poprawności wdrożenia systemu bilansu masy przez podmiot certyfikowany. Jednostki certyfikujące jak i audytorzy przeprowadzający audyt, powinni charakteryzować się wysokim profesjonalizmem, odpowiednią wiedzą i kompetencją. Wymagania i wytyczne stawiane takim jednostkom, ubiegającym się oraz działającym w ramach Systemu V-Bioss INiG zostały zebrane w dokumentach: *System V-Bioss INiG/4/Wymagania dla jednostek certyfikujących* oraz *System V-Bioss INiG/5/ Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu*.

6. Struktura Systemu V-Bioss INiG

Właścicielem i administratorem systemu V-Bioss INiG jest Instytut Nafty i Gazu - Państwowy Instytut Badawczy z siedzibą w Krakowie, reprezentowany przez Dyrektora Instytutu. Administrator systemu ma prawo do administrowania systemem certyfikacji i jest zobowiązany do zapewnienia niezależności, przejrzystości oraz unikania konfliktu interesów między uczestnikami systemu i jednostkami certyfikującymi. Administrator systemu podpisuje umowy z:

- podmiotami gospodarczymi, które zamierzają uczestniczyć w Systemie V-Bioss INiG,
- jednostkami certyfikującymi, które po pozytywnych wynikach oceny (patrz System V-Bioss INiG/4/ wymagania dla jednostek certyfikujących) uzyskują status autoryzowanej jednostki certyfikującej.

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

Biuro Systemów Certyfikacji Biomasy jest komórką odpowiedzialną merytorycznie za nadzór nad Systemem. Kierownictwo **Biura** posiada uprawnienia decyzyjne i nadzoruje jednostki certyfikujące działające w ramach Systemu. Jest odpowiedzialne za ustanawianie kierunków rozwoju systemu, komunikację i współpracę pomiędzy Administratorem Systemu, uczestnikami Systemu, jednostkami certyfikującymi, Radą Systemu V-BiOSS INiG i zainteresowanymi stronami. Kierownictwo Biura jest odpowiedzialne za uznawanie jednostek certyfikujących zainteresowanych implementacją Systemu V-BiOSS INiG w swoich strukturach.

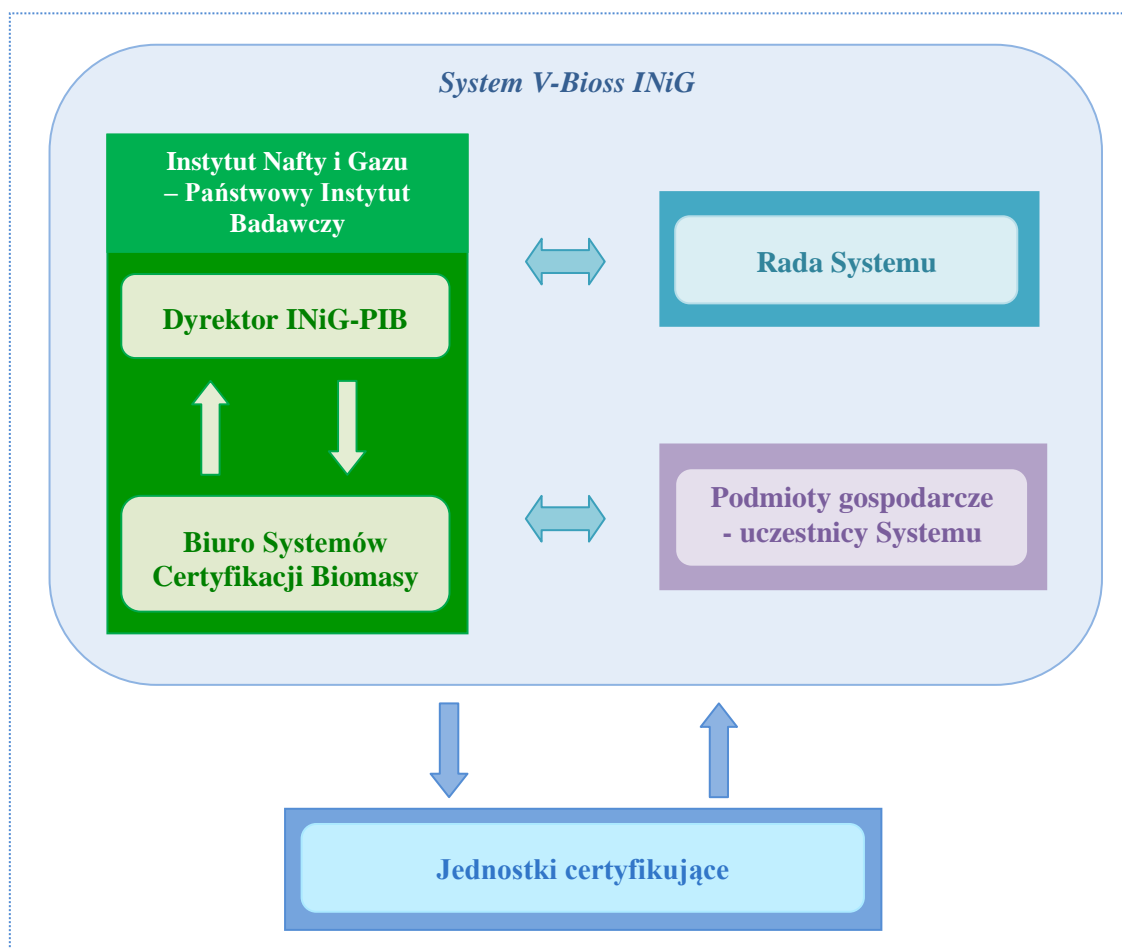
Rada Systemu V-BiOSS INiG, zwana we wszystkich dokumentach systemowych Radą, jest to zespół zewnętrznych ekspertów powołanych przez Dyrektora Instytutu Nafty i Gazu – Państwowego Instytutu Badawczego. Do głównych zadań Rady należy: **nadzór nad bezstronnością i niezależnością, przejrzystością, unikaniem konfliktu interesów** pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w systemie i jednostkami certyfikującymi, rozpatrywanie skarg i wniosków, wyznaczanie kierunków rozwoju Systemu V-BiOSS INiG.

Podmiot gospodarczy oznacza każdego przedsiębiorcę, uczestniczącego w łańcuchu dostaw, obracającego nieprzetworzonym surowcem, paliwem biomasowym, biopłynami, biogazem, biogazem rolniczym, odpadami i pozostałościami, zainteresowanego uzyskaniem certyfikatu V-BiOSS INiG.

Jednostki certyfikujące nie są uczestnikami systemu V-BiOSS INiG, a ich zadaniem jest ocena danych przedstawionych przez podmioty gospodarcze, dokumentujących zgodność z wymaganiami Systemu V-BiOSS INiG. Jednostki certyfikujące są bezstronnymi, niezależnymi organizacjami, prowadzącymi działalność gospodarczą. Jednostka certyfikująca jest uprawniona do wydawania certyfikatu V-BiOSS INiG oraz przeprowadza audyt uczestników systemu pod kątem zgodności ich działania z wymaganiami Systemu V-BiOSS INiG. Wszelkie stosowne wymagania dotyczące jednostek certyfikujących i audytu zostały opisane w następujących dokumentach systemu: *System V-BiOSS INiG /4/ Wymagania dla Jednostek Certyfikujących, System V-BiOSS INiG /5/ Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.*

Strukturę Systemu V-BiOSS INiG w postaci schematu przedstawiono na poniższym rysunku:

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

Rys. 1. Struktura systemu V-Bioss INiG

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

7. Uczestnicy systemu V-Bioss INiG

Kryteria Systemu V-Bioss INiG obejmują cykl życia surowców odnawialnych: biomasy, surowców do produkcji biopłynów, biogazu i biogazu rolniczego, począwszy od producenta pierwotnego, z wyjątkiem etapu pierwszego pozyskania w przypadku biomasy innej niż leśna oraz pochodzącej z upraw energetycznych i pozostałości z upraw rolnych, poprzez końcowego dostawcę tych surowców do podmiotu wytwarzającego energię elektryczną, ciepło i chłód. Od wszystkich podmiotów oczekuje się udowodnienia spełnienia wymagań Systemu V-Bioss INiG.

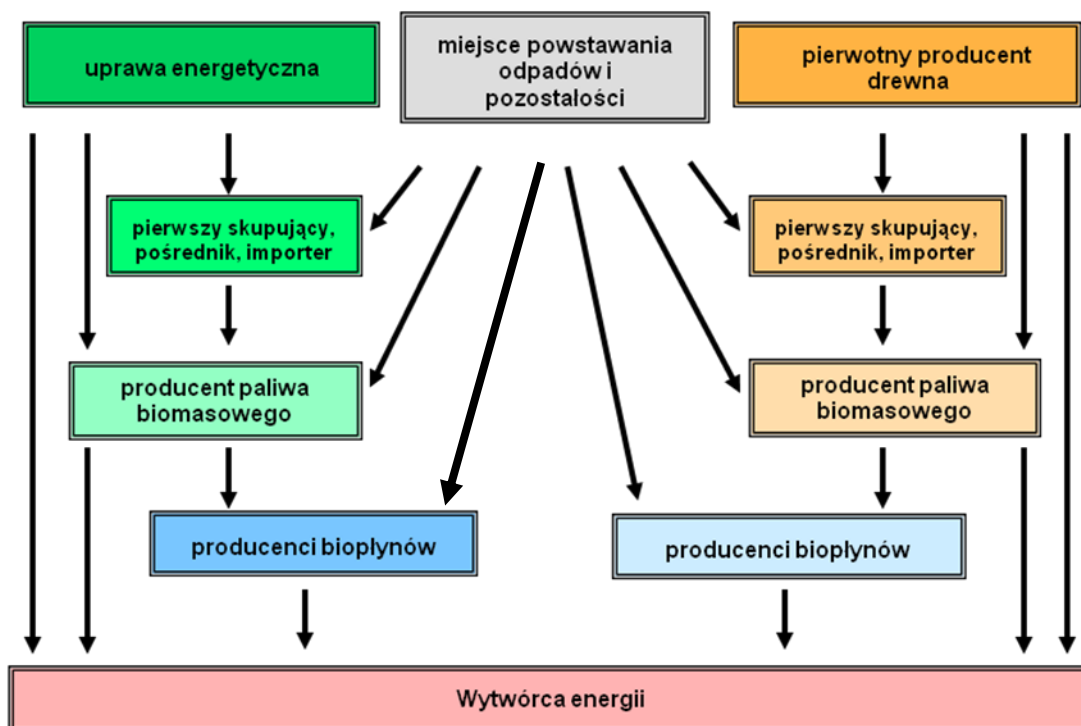
Wymagania i obowiązki nałożone na uczestników Systemu V-Bioss INiG są niezwiązane z miejscem prowadzenia działalności czy pozyskania biomasy (na terytorium UE i poza UE).

Podmioty gospodarcze są zobowiązane do:

- Ustanowienia, udokumentowania, wdrożenia i utrzymywania wymagań Systemu zawartych w dokumentach systemowych
- Przedstawienia wiarygodnych informacji weryfikowanych w trakcie niezależnego auditu,
- Posiadania udokumentowanych procedur dotyczących nadzoru nad dokumentacją i zapisami,
- Zachowywania wszystkich dowodów przez okres co najmniej 5 lat,
- Przygotowania i udostępnienia auditorom wszelkich informacji, będących przedmiotem auditu
- Uczestnicy posiadający certyfikat V-Bioss INiG zobowiązani są do posiadania wewnętrznej dokumentacji systemu, gdzie opisany jest sposób wdrożenia wymagań systemu V-Bioss INiG u przedsiębiorcy.

Wymagania Systemu V-Bioss INiG stosuje się do biomasy, surowców do produkcji biopłynów, wytworzonych biopłynów, surowców do produkcji biogazu i biogazu rolniczego, wytworzonego biogazu i biogazu rolniczego produkowanych w obrębie Wspólnoty Europejskiej oraz importowanych z krajów nie należących do Wspólnoty Europejskiej, a weryfikacja odbywa się za pośrednictwem jednostek certyfikujących, które weryfikują przedłożone informacje. Podmioty gospodarcze są audytowane przed dopuszczeniem ich do uczestnictwa w Systemie V-Bioss INiG. Po pozytywnym wyniku auditu jednostka certyfikująca wydaje certyfikat potwierdzający spełnienie wymagań Systemu V-Bioss INiG. Transport nie jest przedmiotem auditu.

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

Rys. 2. Schemat łańcucha dostaw.

Strzałki oznaczają bilans masy oraz zapisy systemu V-Bioss INiG

Jak zaznaczono na powyższym schemacie, każdy z podmiotów występujących w łańcuchu dostaw jest zobowiązany do wdrożenia wymagań Systemu, w zakresie odpowiednim dla rodzaju swojej działalności.

Miejsce pierwszego pozyskania

a) Miejsce powstawania odpadów i pozostałości

Miejsca pochodzenia odpadów/pozostałości to przedsiębiorstwa, gospodarstwa domowe rolne, w których powstają odpady i pozostałości. Podmioty przekazują je pierwszemu skupującemu wraz z deklaracją ich pochodzenia. Nie muszą być certyfikowane, lecz podlegają weryfikacji podczas auditu pierwszego skupującego, zgodnie z dokumentem systemowym nr 5 V-Bioss INiG. Audytowi nie podlegają jedynie gospodarstwa rolne, których pozyskuje się resztki poźniwne np. słoma, plewy. Nie są one zobowiązane do przekazywania *Deklaracji pochodzenia odpadu/pozostałości*.

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

Producent odpadów/pozostałości (np. ziaren zbóż niepełnowartościowych, trocin z produkcji tartacznej itp.) zobowiązany jest do przekazania biomasy wraz z *Deklaracją pochodzenia odpadów/pozostałości* (załącznik 2) lub też dokumentami potwierdzającymi niespełnienie wymagań jakościowych dla zbóż w zakupie interwencyjnym, jeśli ma zastosowanie.

b) Pierwotny producent drewna

Są to miejsca, w których pozyskuje się drewno inne niż pełnowartościowe, pochodzące z wycinki i pielęgnacji sadów, lasów, terenów przydrożnych i innych terenów zielonych. Pierwotni producenci drewna nie podlegają certyfikacji.

Pierwotni producenci drewna mogą produkować biomasę agro i/lub leśną. Nie można prowadzić wspólnego bilansu masy (podawanie masy łącznej) dla biomasy agro i leśnej.

Pierwotni producenci drewna są zobowiązani do przekazywania pierwszemu skupującemu następujących dokumentów, jeśli dotyczy:

- Rejestr Odbioru Drewna,
- dokumenty poświadczające jakość drewna (z informacją o nadanej klasie drewna). Jakość drewna jest określana na podstawie norm PN-93/D-02002, PN-92/D-95008; PN-92/D-95017; PN-92/D-95018.
- pozwolenie na wycinkę drzew wydaną przez stosowny organ
- faktury VAT,
- dokumenty wywozowe wystawiane przez Nadleśnictwa prowadzące gospodarkę drewnem w lasach państwowych,
- dokumenty wystawione przez niezależne podmioty dysponujące uprawnieniami brakarskimi oraz posiadające wiedzę i doświadczenie w klasyfikacji drewna
- umowy na wykonanie wycinki,
- umowy sprzedaży/dostawy drewna (materiału drzewnego),
- obowiązujące u danego przedsiębiorcy wewnętrzne procedury kontrolne/audytowe wraz z protokołami potwierdzającymi fakt ich przeprowadzenia,
- raportów z audytów miejsca wytwarzania dla biomasy leśnej z importu.

c) Uprawa energetyczna

Zgodnie z zasadami Systemu V-BiOSS INiG, audytowi podlegają producent upraw energetycznych (np. plantacja wierzby energetycznej, miskanta, ślazuca). Uprawy energetyczne podlegają certyfikacji. Właściciel upraw energetycznych gromadzi dokumenty dotyczące:

- powierzchni plantacji, numeru działki,
- daty wycinek ze wskazaniem ilości biomasy pozyskanej z uprawy,
- dane pozwalające określić wiek pozyskanej biomasy z plantacji,
- roczny przyrost biomasy w oparciu o dane historyczne,
- opinie brakarskie,
- faktury.

Pierwszy skupujący.

Pierwszy skupujący, jest to przedsiębiorca zajmujący się skupem surowców od niecertyfikowanych miejsc pierwszego pozyskania (pierwszego producenta drewna, miejsc powstawania odpadów/pozostałości). Jest ogniwem w łańcuchu dostaw, który podlega

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

certyfikacji. W zakresie jego obowiązków jest również zgromadzenie dowodów potwierdzających prowadzenie odbioru biomasy zgodnie z wymaganiami Systemu V-Bioss INiG, w tym dokumentów potwierdzających pochodzenie surowców.

Pierwszy skupujący musi posiadać procedury dotyczące nadzoru nad dokumentami i zobowiązany jest do wdrożenia systemu bilansu masy, rozdzielnego dla biomasy agro i leśnej, co podlega audytowi. Szczegółowo zagadnienia te zostały omówione w dokumentach:

1. *System V-Bioss INiG/ 3/ Wytyczne w zakresie sposobu prowadzenia systemu bilansu masy.*
2. *System V-Bioss INiG /4/ Wymagania dla Jednostek Certyfikujących*
3. *System V-Bioss INiG /5/ Wytyczne dla auditora i prowadzenia auditu*

Dla każdej partii odpadów/pozostałości, podmiot skupujący, gromadzi *Deklaracje pochodzenia odpadu/pozostałości* i jeśli dotyczy – opinie brakarskie.

Pierwszy skupujący zobowiązany jest do prowadzenia listy dostawców. W tym przypadku pierwszy skupujący jest zobowiązany do:

- prowadzenia wykazu gospodarstw dla biomasy agro
- prowadzenia wykazu miejsc pozyskania biomasy z podaniem ich właściciela lub jednostki zarządzającej tymi miejscami dla biomasy leśnej
- przechowywania kontraktów / faktur, innych dokumentów potwierdzających pochodzenie surowców,

Producent paliwa biomasowego.

Kolejnym podmiotem występującym w łańcuchu dostaw, a tym samym będącym uczestnikiem systemu jest producent paliwa biomasowego, włączając przetwarzających odpady i pozostałości. Zgodnie z założeniami systemu V-Bioss INiG, zobowiązany jest do uzyskania certyfikatu. Zakłady te muszą wdrożyć procedury nadzoru nad dokumentami i system bilansu masy, rozdzielnego dla biomasy agro i leśnej. Szczegółowo zagadnienia te zostały omówione w dokumencie *System V-Bioss INiG/3/ Wytyczne w zakresie sposobu prowadzenia systemu bilansu masy*.

Pośrednicy.

Pośrednik nabywa wyłącznie biomasę od dostawców posiadających certyfikat V-Bioss INiG.

Pośrednicy, są to przedsiębiorcy zajmujący się wyłącznie handlem biomasą, paliwem biomasowym. W przypadku pośredników bez magazynowania, jeśli dana przesyłka przekazywana jest bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy, nie jest rozładowywana i magazynowana, nie jest mieszana z innymi partiami, wtedy pośrednik nie podlega certyfikacji chociaż jest uczestnikiem systemu. Przekazuje informacje zgodnie z danymi otrzymanymi od swojego dostawcy. Jest zobowiązany do prowadzenia nadzoru nad dokumentami i zapewnienia ich identyfikowalności.

Pośrednicy magazynujący biomasę lub paliwo biomasowe są uczestnikami systemu, są zobowiązani do prowadzenia bilansu masy i podlegają certyfikacji.

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

Producent biopłynów, biogazu i biogazu rolniczego.

Producent biopłyну lub biogazu rolniczego jest uczestnikiem Systemu V-Bioss INiG. Producent biopłyну zobowiązany jest do wykazania zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju oraz prowadzenia dokumentacji określającej ilość i rodzaj wszystkich substratów wykorzystywanych do produkcji. W związku z wymogiem wykazania zgodności procesu wytwarzania biopłyну z kryteriami zrównoważonego rozwoju, producent powinien dodatkowo skorzystać z systemu certyfikacji w tym zakresie. Wskazane jest skorzystanie z systemu KZR INiG ze względu na spójność obu systemów (V-Bioss INiG oraz KZR INiG).

Producenci biogazu rolniczego zobowiązani są do weryfikacji aktualności wpisu w rejestrze producentów biogazu rolniczego oraz prowadzenia dokumentacji określającej ilość i rodzaj wszystkich substratów wykorzystywanych do ich produkcji.

Wymagania dla wdrożenia systemu bilansu masy zostały przedstawione w dokumencie *System V-Bioss INiG/3/ Wytyczne w zakresie sposobu prowadzenia systemu bilansu masy*.

Importer biomasy.

W myśl wymagań systemu V-Bioss INiG importer biomasy jest uczestnikiem Systemu i podlega certyfikacji. Importer powinien dysponować wiarygodnymi dokumentami potwierdzającymi źródło pozyskania biomasy (np. słomy, zrębki). Wytyczne w zakresie prowadzenia audytu są analogiczne jak w przypadku biomasy nabywanej na terytorium Polski.

Importer biomasy jest szczególnym ogniwem dostaw w systemie V-Bioss INiG. Jego obowiązki są analogiczne jak dla pośrednika z magazynowaniem lub pierwszego skupującego lub pierwszego punktu skupu odpadów lub pozostałości, odpowiednio do miejsca w łańcuchu dostaw. Dodatkowo ciąży na nim jednak obowiązek udokumentowania pochodzenia biomasy za pomocą dokumentów wydawanych w kraju pochodzenia. W przypadku biomasy agro pozyskiwanej poza granicami Polski, importer dostarcza dokumenty pozwalające na zaliczenie danego rodzaju biomasy do biomasy pochodzenia nieleśnego. Dokumenty dotyczące biomasy pozyskiwanej z upraw energetycznych powinny w sposób jednoznaczny wskazywać rodzaj i postać danego rodzaju biomasy, lokalizację oraz areał powierzchni objętej ww. uprawą energetyczną.

Dokumenty powinny pochodzić od organów lub instytucji z kraju pochodzenia biomasy i zostać przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego. Powinny one zostać zalegalizowane lub zgodność przedkładanych dokumentów z prawem miejsca ich wystawienia powinna zostać potwierdzona w sposób określony w art. 3 zd. 1 Konwencji Haskiej z dnia 5 października 1961 znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 112, poz. 938), czyli klauzulą apostille.

W przypadku biomasy leśnej pochodzącej z importu lub nabycia wewnątrzspółnotowego importer gromadzi następujące dokumenty:

- dokumenty wydane przez organy lub instytucje z kraju pochodzenia, dotyczące każdej partii paliwa, wskazujące na klasę jakości (sortyment) drewna – wg norm obowiązujących w kraju pozyskania, wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski. Powinny one zostać zalegalizowane lub zgodność przedkładanych dokumentów z prawem miejsca ich wystawienia powinna zostać potwierdzona w

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

sposób określony w art. 3 zd. 1 Konwencji Haskiej z dnia 5 października 1961 znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych, czyli klauzulą apostille.

- opinię niezależnej strony trzeciej (podmioty dysponujące uprawnieniami brakarskimi oraz posiadające wiedzę i doświadczenie w klasyfikacji drewna) określająca sortyment danej partii paliwa (drewna/materiału drzewnego) wydana w oparciu o normy stosowane na terytorium Polski. Jest to opinia przyrównująca klasyfikację drewna kraju jego pochodzenia do klasyfikacji obowiązującej w Polsce
- dostępne dokumenty audytowe, protokoły pokontrolne, ewentualnie opinie brakarzy odnoszące się do poszczególnych partii towaru
- Faktury VAT odnoszące się do poszczególnych partii towaru
- opinię niezależnej strony trzeciej (podmioty dysponujące uprawnieniami brakarskimi oraz posiadające wiedzę i doświadczenie w klasyfikacji drewna) opisujące miejsce i proces produkcji przedsiębiorstwa z którego pochodzą odpady wykorzystywane na cele energetyczne

W systemie V-Bioss INiG zakup paliwa biomasowego możliwy jest tylko od producentów posiadających certyfikat systemu V-Bioss INiG. Dotyczy to zarówno producenta krajowego jak działającego poza granicami Polski.

Wytwórca energii elektrycznej, ciepłej lub chłodu

Jest uczestnikiem systemu, nabywającym biomasę z certyfikatem V-Bioss INiG. Nadzoruje ilości nabyte z certyfikatem V-Bioss INiG i skierowane do wytwarzania energii elektrycznej, ciepła i chłodu. Podlega obowiązkowej certyfikacji w przypadku nabywania paliwa biomasowego od pośredników nie podlegających certyfikacji, zgodnie z wymaganiami Systemu V-Bioss INiG (pośrednicy bez magazynowania, podlegający wyłącznie weryfikacji podczas audytu u producenta energii).

8. Analiza ryzyka w zakresie poświadczania pochodzenia biomasy na cele produkcji energii elektrycznej, ciepła i chłodzenia.

Przedsiębiorcy będący uczestnikami systemu V-Bioss INiG zobowiązani są do przeprowadzenia analizy ryzyka i jej weryfikacji przynajmniej raz do roku oraz wdrożenie procedur mających na celu minimalizację ryzyka określonego w poniższej tabeli.

W zależności od rodzaju biomasy, w tym drewna oraz od kraju pochodzenia wyróżniono kilka poziomów ryzyka.

Zgodnie z zaleceniami systemu należytej staranności (SNS), zdefiniowanego w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającym obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna oraz wymaganiami Systemu V-Bioss INiG należy przeprowadzić analizę ryzyka i zastosować w razie konieczności odpowiednie środki ograniczające to ryzyko.

 <small>SYSTEM CERTYFIKACJI INiG</small>	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

Rodzaj biomasy	Kraj pochodzenia	Ocena ryzyka	Rodzaj ryzyka	Środki ograniczające ryzyko
Pozostałości z upraw rolniczych – np. słoma	Kraje UE	niskie	Zanieczyszczenie	
Pozostałości z upraw rolniczych w postaci zrębki – np. z wycinki w sadach		średnie	Zanieczyszczenie biomasy Agro biomasą leśną	Weryfikacja miejsca powstawania
Uprawy roślin energetycznych - np. wierzba energetyczna		średnie	Istnienie uprawy energetycznej, zmieszanie z biomasą leśną	Weryfikacja miejsca powstawania
Odpady /pozostałości inne niż z upraw rolniczych – np. zrębka z wycinki zadrzewień przydrożnych, pozostałości poźrębowych		średnie	Wykorzystanie surowca pełnowartościowego, zanieczyszczenie	Weryfikacja miejsca powstawania, opinia eksperta
Drewno niepełnowartościowe		średnie	Wykorzystanie surowca pełnowartościowego	Opinia brakarza, dokument zakupu
Paliwo biomasowe pochodzenia leśnego - np. pellet z trocin drzewnych		średnie	Wykorzystanie surowca pełnowartościowego zanieczyszczenie chemiczne podczas procesów produkcyjnych	Analiza dokumentów zakupu, opinia eksperta, analiza laboratoryjna
Paliwo biomasowe pochodzenia agro np. pellet ze słomy		niskie	zanieczyszczenie chemiczne podczas procesów produkcyjnych	
Pozostałości z upraw rolniczych w postaci zrębki np. z wycinki w sadach	Kraje nie należące do UE	średnie	Zanieczyszczenie biomasy Agro biomasą leśną	Weryfikacja miejsca powstawania,
Pozostałości z produkcji rolnej np. łuska słonecznika		średnie	Zanieczyszczenie chemiczne w procesie przetwarzania	Weryfikacja miejsca powstawania, badanie laboratoryjne
Uprawy roślin energetycznych - np.		wysokie	Istnienie uprawy energetycznej	Weryfikacja miejsca

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

wierzba energetyczna				powstawania
Odpady /pozostałości inne niż z upraw rolniczych – np. zrębka z wycinki zadrzewień przydrożnych, pozostałości pozrębowych		wysokie	Wykorzystanie surowca pełnowartościowego, Użycie chemii w procesie produkcyjnym	Weryfikacja miejsca powstawania, opinia eksperta
Drewno niepełnowartościowe		wysokie	Wykorzystanie surowca pełnowartościowego	Analiza dokumentów zakupu, analiza ryzyka dla kraju pochodzenia wg wytycznych EUTR (dotyczy importera)
Paliwo biomasowe pochodzenia leśnego- np. pellet z trocin drzewnych		wysokie	Wykorzystanie surowca pełnowartościowego	Analiza dokumentów zakupu, opinia eksperta, Weryfikacja miejsca powstawania, analiza ryzyka dla kraju pochodzenia wg wytycznych EUTR (dotyczy importerów)
Paliwo biomasowe pochodzenia agro (nie zrębka)		wysokie	Wykorzystanie zanieczyszczonego surowca	Weryfikacja miejsca powstawania, wyniki analiz laboratoryjnych

W przypadku handlu biomasą drzewną z krajami, które zawarły z UE umowę o partnerstwie (FLEGT) należy przyjąć średnie ryzyko.

Informacje uzyskane z rynku mogą skutkować podwyższeniem ryzyka.

W przypadku stwierdzenia występowania średniego i wysokiego ryzyka ze względu na rodzaj biomasy i/lub drewna oraz kraj jej/ich pochodzenia należy zastosować odpowiednie działania w celu zmniejszenia tego ryzyka w tym np.:

- prowadzenie szkoleń dla pracowników przyjmujących biomasę,
- obowiązek przeprowadzania audytów wewnętrznych

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

- uzupełnienie dokumentacji o dodatkowe ekspertyzy i opinie
- uzupełnienie dokumentacji o dodatkowe opisy procesów produkcji
- wykonanie analizy powszechności nielegalnego pozyskiwania drewna w danym regionie (wymagania EUTR).

Częstotliwość prowadzenia powyższych działań zależna jest od poziomu ryzyka (średnie lub wysokie).

Elementy systemu V-Bioss INiG ograniczające ryzyko wprowadzenia biomasy niespełniającej wymagań krajowych:

- Konieczność zakupu surowców wyłącznie od podmiotów będących uczestnikami Systemu V-Bioss INiG;
- Konieczność posiadania systemu zarządzania dokumentacją;
- Audyt prowadzony przez kompetentne niezależne jednostki posiadające wykwalifikowaną kadrę;
- Zunifikowane procedury prowadzenia systemu bilansu masy i nadzoru nad strumieniami biomasy;
- Wykorzystanie dowodów z opinii eksperckich, szczególnie w zakresie oceny biomasy leśnej (opinie brakarskie).

9. Jednostki certyfikujące

Jednostki certyfikujące **nie są uczestnikami Systemu**, a ich zadaniem jest ocena danych przedstawionych przez podmioty gospodarcze, dokumentujących spełnienie wymagań Systemu V-Bioss INiG. Z tego względu wymagana jest od audytorów znajomość wymagań Systemu, a także wiedza i umiejętności związane z przeprowadzaniem audytów. Szczegółowe wymagania stawiane zarówno jednostkom certyfikującym jak i audytorom zostały przedstawione w dokumentach: *System V-Bioss INiG/4/Wymagania dla jednostek certyfikujących* oraz *System V-Bioss INiG/5/Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu*.

Współpraca jednostek certyfikujących z Systemem V-Bioss INiG obejmuje:

- pierwszą kontrolę zgodności implementacji systemu (audyt certyfikacyjny),
- audyty w nadzorze,
- audyty dodatkowe, uzupełniające (audyt realizacji zaleceń poaudytowych)
- szkolenia.

10. Transparentność i niezależność Sytemu V-Bioss INiG

System V-Bioss INiG jest niezależny i wolny od nacisków zewnętrznych. Zasada transparentności i niezależności jest podstawą działania Systemu. Dbanie o transparentność i niezależność działania Systemu należy do obowiązków Rady. Właściwy sposób działania Rady jest zapewniony dzięki włączeniu ekspertów zewnętrznych.

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

Również jednostki certyfikujące, które nie są uczestnikami systemu, a przeprowadzające audyt u danego podmiotu muszą być wolne od konfliktu interesu. Audyty przeprowadzane są zgodnie z zasadami zachowania poufności. Wdrożenie wymagań Systemu V-Bioss INiG, powinno być przeprowadzone w sposób transparentny i łatwy do weryfikacji.

Dokumenty Systemu V-Bioss INiG są jawne i zamieszczone na stronie internetowej pod adresem: <http://www.v-bioss.inig.eu/>

Uczestnicy Systemu, a także jednostki certyfikujące, podpisują czasowe umowy z Instytutem Nafty i Gazu – Państwowym Instytutem Badawczym jako Administratorem Systemu, w których zdefiniowane są prawa i obowiązki obu stron. Uregulowane są również kwestie odstępow i tryb postępowania w przypadku niedotrzymania porozumienia.

11. Zasady wykorzystania logo Systemu V-Bioss INiG

Logo Systemu V-Bioss INiG jest własnością INiG – PIB. Logo jest integralną częścią Systemu V-Bioss INiG i nie może być wykorzystywane do innych celów.

- Minimalna wielkość logo wynosi 34,5 mm x 12,5 mm, poniżej tego wymiaru mogą występować zaniki czytelności znaku.

Korzystanie z logo jest możliwe pod warunkiem posiadania ważnego certyfikatu lub uzyskania zgody Biura Systemu V-Bioss INiG. Logo nie może być łączone z innymi znakami graficznymi.

Pole ochronne wynosi 1/3 długości boku logotypu. Pole ochronne logotypu określa obszar wokół znaku, na który nie mogą zachodzić - w całości lub częściowo - żadne elementy graficzne lub tekstowe. Obszar ochronny służy do zachowania czytelnej formy logo. Stosowanie pola ochronnego gwarantuje prawidłowy odbiór wizualny znaku.

Niedopuszczalne jest :

- ingerowanie w liternictwo logo,
- zmienianie położenia tekstu względem logotypu,
- umieszczanie w polu ochronnym jakichkolwiek elementów tekstowych lub graficznych, np. innych znaków.

Niedozwolone są zabiegi typu:

- repozycjonowanie symbolu, typografii względem siebie,
- nieproporcjonalne skanowanie,
- koloryzacji logo inaczej niż określono w wersji podstawowej.

Wersja podstawowa logo powinna być stosowana zawsze gdy jest to technicznie możliwe. Zawsze kiedy istnieje możliwość wykorzystania wersji kolorowej, powinna ona być wykorzystana. W przypadkach, gdy ze względów technicznych lub kompozycyjnych

	System certyfikacji biomasy do celów energetycznych	Wydanie: 1
	Zasady ogólne.	

zastosowanie wersji podstawowej nie jest możliwe, należy zastosować wersje monochromatyczne.

Logotyp powinien występować na białym tle. W uzasadnionych przypadkach może być umieszczany na jednolitym tle innym niż białe, z tym, że zakres kolorów tła musi się mieścić w zakresie opisanym przez Hue/Saturation/Lightness systemu RGB:

Hue: 28-100

Saturation: 0-255

Lightness: 200-255

W wyjątkowych sytuacjach logo może pojawić się na innym tle, jeżeli wynika to z charakterystyki użytego materiału (np. papier czarny, tektura, inne). W takim przypadku konieczna jest zgoda Działu Marketingu INiG – PIB.

12. Koszty uczestnictwa w Systemie V-BiOSS INiG

Źródłem obciążeń finansowych związanych z uzyskaniem certyfikatu Systemu V-BiOSS INiG, są następujące elementy składowe:

- koszty związane z procesem pozyskania certyfikatu (audytem),
- koszty związane z uczestnictwem w Systemie V-BiOSS INiG.

Koszty związane z procesem pozyskania certyfikatu (audytem)

Opłaty za proces przeprowadzenia auditu ustalane są w ramach odrębnej umowy pomiędzy jednostką certyfikującą w Systemie V-BiOSS INiG a podmiotem gospodarczym.

Koszty związane z uczestnictwem w Systemie V-BiOSS INiG

Opłaty związane z uczestnictwem w Systemie, wnoszone są zgodnie z cennikiem zatwierdzonym przez Dyrektora INiG – PIB. Na opłaty te składają się: jednorazowa opłata rejestracyjna oraz opłata roczna wnoszona po uzyskaniu certyfikatu.

13. Wykaz załączników

1. *Załącznik 1 - Cennik*
2. *Załącznik 2 - Deklaracja pochodzenia odpadów/pozostałości.*